

F. Nielsen: Naar den ærede sidste Taler sagde, at Ingen heri Kjøbenhavn havde Lov til at aabne en Skole, saa troer jeg, at det Samme er Tilfældet paa Landet, at man behøver Skoledirektionens Tilladelse til at aabne nye Skoler. Der blev gjort opmærksom paa, at ved Loven af 2den Mai 1855 have Forældrene faaet Lov til at besørge deres Børns Underviisning, som de vilde, naar de blot lade dem møde ved de offentlig Examina, og at altsaa gjerne 10 Familier kunne slutte sig sammen og tage den samme Huuslærer eller Skolelærer; men det er jo aabenbart, at saalænge den Tvang ligger paa Børnene, at de skulle møde i de offentlige Skoler, og der lade sig examinere af de offentlige Skolers Lærere, saa er det en uafstændig Skole, der saaledes er oprettet; thi Skolen bliver først selvstændig, naar den har Ret til selv at holde sine Examina. — At oprette saadanne selvstændige Skoler, det har hidtil, saavidt jeg veed, ikke været gjørligt, navnlig naar Læreren manglede de lovbefalede Kvalifikationer, uden Tilladelse fra Skoledirektionens Side, men her skulde altsaa denne Rettighed gives Enhver blot med Tilladelse af Sogneforstanderskabet. Det er med Hensyn til dette Punkt, hvorved der gaaes udenfor Loven af 1855, at jeg har saa Meget imod dette Lovudkast. — Det er beklageligt, at den høitærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet ikke er tilstede og kan oplyse, om jeg skulde være i Wildfarelse med Hensyn til dette Punkt, at der behøves Tilladelse af Skoledirektionen til at aabne selvstændige Skoler paa Landet, navnlig naar den, der vil oprette dem, ikke har de lovbefalede Kvalifikationer til at forestaae en Skole.

Sass: Ja, jeg troer rigtignok, at andre ærede Talere ere i Wildfarelse med Hensyn til Landet. Hvorvidt jeg skulde være i Wildfarelse med Hensyn til Kjøbenhavn, kan jeg ikke sige, det kan jo gjerne være, jeg skal nærmere undersøge det. Jeg har nemlig været af den Mening, at Enhver uden at være examineret

kunde aabne en Skole heri Kjøbenhavn, naar det blot blev anmeldt, det vil sige en lille Skole, med et Antal af ikke flere end 12 Elever (Stemmer: Nei!); ja, ser jeg i Wildfarelse, saa kan det vel tilgives mig; saaledes har det været forhen, og jeg beklager at det ikke er saaledes endnu. Men naar det ikke er saaledes, saa kan jeg nok indsee, at det ikke kan ændres ved denne Lov.

F. Nielsen: Jeg vil kun gjøre den lille Bemærkning, at ikke engang en Bogeskole er Sogneforstanderskabet bemyndiget til at oprette uden Tilladelse fra høiere Steder.

Strøm: Her er ikke Tale om de Skoler, som Sogneforstanderskabet opretter, men om de private Skoler, som findes i Sognene, og naar den ærede Landstingsmand begyndte med at sige, at ingen Skoler kunne oprettes uden Skoledirektionens Tilladelse, saa har han meget modificeret sin Anskuelse, naar han i sin næstforegaaende Udtalelse sagde, at ingen selvstændig Skole kunde oprettes paa Landet uden saadant Samtykke. Hvis han kalder den nuværende Tilstand af de private Skoler uafstændig, saa er jeg ganske enig med ham; men det er jo netop Meningen med dette Lovforslag at gjøre Skolerne fra uafstændige til lidt mere selvstændige, end de have været.

Frolund: Jeg har meget godt forstaaet det Punkt, hvorpaa den sidste ærede Taler lægger Vægt i anden Paragraf, og jeg har heller ikke Noget imod det. Det fremgaaer jo ogsaa af mine Ytringer, at jeg ikke stiller mig i almindelig Opposition til Loven, uden forsaavidt jeg mener, at den trænger til en noget anden Redaktion, til en Udvidelse i friere Retning. Jeg skal dog tillade mig en Bemærkning til den ærede Kjøbenhavnske Landstingsmand her overfor (Vriz); naar han udtalte, at her i Kjøbenhavn kunne ingen Skoler oprettes uden Skoledirektionens Tilladelse, saa troer jeg — jeg vil bruge et kempeligt Udtryk —